

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ІІК ДВНЗ «ПДТУ»

Валім БУРКО

«08» січня 2026 р.

ПРОГРАМА

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**«МІКРОНАВЧАННЯ ЯК МОДЕЛЬ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ
ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ У ДРУГОМУ ЦИКЛІ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Дніпро – 2026

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Розробник: Пономарьова Людмила Володимирівна, канд. філолог. наук, доцент кафедри української мови та слов'янської філології ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», керівниця Міжнародної тренерської школи при ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

Рецензенти:

Голі-Оглу Т.В., к. філол. н., доцент, декан соціально-гуманітарного факультету ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет».

Жижома О.О., філол. н., доцент, завідувачка кафедри української мови та слов'янської філології ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет».

Термін дії програми: 2026–2031 рр.

Напрями підвищення кваліфікації:

Подолання освітніх втрат здобувачів освіти у другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Психосоціальна підтримка і травма-інформований підхід під час навчання здобувачів освіти.

Розроблено на основі типової програми підвищення кваліфікації (наказ МОН від від 28.10.2025 № 1415).

Форма підвищення кваліфікації: очна / дистанційна / змішана.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

Розроблення програми зумовлене гострою потребою в системному подоланні наслідків збройної агресії рф проти України, що призвела до значних освітніх втрат та розривів у здобувачів освіти. Постійна дестабілізація освітнього процесу, повітряні тривоги та обмежений доступ до традиційних ресурсів вимагають від учителя нової якості професійної діяльності — здатності до гнучкої адаптації навчального контенту.

Сучасні умови функціонування системи загальної середньої освіти характеризуються впливом тривалих кризових чинників, пов'язаних із воєнними подіями, вимушеними переміщеннями здобувачів освіти, перериванням освітнього процесу, переходами між різними форматами навчання та зростанням психоемоційного навантаження на учасників освітнього процесу. У таких умовах спостерігається накопичення освітніх втрат, що проявляються у зниженні рівня навчальних досягнень, фрагментарності знань, порушенні логіки предметного мислення, втраті навчальної мотивації та труднощах у концентрації уваги.

Поряд із цим відзначається підвищений рівень тривожності, емоційної нестабільності та перевтоми здобувачів освіти, що безпосередньо впливає на якість засвоєння навчального матеріалу. Зазначені обставини потребують системного підходу до організації освітнього процесу, який одночасно спрямований на відновлення навчальних результатів та забезпечення психосоціальної підтримки.

Мікронавчання розглядається як педагогічна модель організації освітнього процесу через короткі, структуровані, логічно завершені навчальні цикли, що дозволяють дозовано подавати зміст, знижувати когнітивне перевантаження та забезпечувати відчуття досяжності результату. Поєднання мікронавчання з принципами травма-інформованого підходу створює умови для формування безпечного освітнього середовища, підтримки психоемоційної стабільності та відновлення навчальних результатів.

Програма відповідає професійному стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та спрямована на розвиток предметно-методичної, психологічної та оцінювально-аналітичної компетентностей.

Програму укладено відповідно до положень законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами) «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р, професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225), інших нормативно-правових актів у сфері освіти та з урахуванням стратегії європейської інтеграції, кращих міжнародних і вітчизняних практик професійного розвитку педагогів

Програма спрямована на вдосконалення необхідних знань, умінь, навичок та способів діяльності в педагогічних працівників задля успішної реалізації базового предметного навчання в другому циклі базової середньої освіти відповідно до актуальних вимог законодавства, соціального контексту та сучасних викликів в освітньому процесі

Зміст Програми розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які здійснюють освітній процес у другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання) в умовах воєнного стану: інструменти подолання освітніх втрат та підтримки учасників освітнього процесу, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 28.10.2025 № 1415.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, які здійснюють освітній процес у другому циклі базової середньої освіти.

Обсяг: 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації: Програма реалізується як цілісний курс обсягом 30 годин, що інтегрує питання діагностування освітніх втрат та надання психосоціальної підтримки учасникам освітнього процесу

Програма базується на типовій програмі № 1415 (наказ МОН від 28.10.2025) в межах 30% відповідно до вимог законодавства. Зокрема, для подолання когнітивного навантаження впроваджено методику мікронавчання та формат цифрового сторітелінгу

Програма може реалізовуватися як у форматі інтенсивного курсу (протягом 2 тижнів), так і за пролонгованою формою для поступового засвоєння матеріалу (до 2 місяців)

Зміст навчання адаптується відповідно до освітніх галузей, які викладають педагоги (базове предметне навчання у 7–9 класах)

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна / дистанційна / змішана).

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення професійних компетентностей педагогів щодо подолання освітніх втрат та забезпечення психосоціальної підтримки здобувачів освіти у другому циклі базової середньої освіти (7–9 класи) через впровадження моделі мікронавчання.

Завдання підвищення кваліфікації:

ознайомити з особливостями когнітивної адаптації мозку до навчання в умовах стресу

проаналізувати природу та структуру освітніх втрат.

опанувати принципи мікронавчання та мікродіагностики.

інтегрувати травма-інформовані стратегії у навчальний процес.

розробити мікромодулі для надолуження навчальних прогалин.

запровадити систему формувального оцінювання в умовах мікронавчання.

сформувані навички створення «безпечного освітнього простору» через травма-інформований підхід

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: (відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», наказ МОН №1225 від 29.08.2024) предметно-методична (А2), психологічна (Б1), оцінювально-аналітична (Г3)

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухачі оволодіють знаннями та набудуть (вдосконалять) уміння та навички:

планування освітньої діяльності з урахуванням виявлених освітніх втрат учнів та обрання ефективних стратегій їх подолання;

знання принципів мікронавчання та травма-інформованого підходу;
ідентифікації та аргументації відмінностей між освітніми втратами та освітніми розривами;
уміння проєктувати мікромодулі;
застосування інструментів (у т. ч. цифрових) для діагностування освітніх втрат і оцінювання рівня сформованості компетентностей в учнів;
здатність здійснювати мікродіагностику та формувальне оцінювання;
створення програм та/або окремих елементів занять, спрямованих на надолуження знань і подолання освітніх втрат у здобувачів освіти;
готовність інтегрувати психосоціальні практики в освітній процес.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

100-бальна система.

Активність та практичні справи – 30 балів.

Самостійна робота – 30 балів.

Підсумковий проєкт – 40 балів

Прохідний бал – 60.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат встановленого зразка.

Вартість навчання*

1000.00

Мінімальна кількість осіб у групі

10

Максимальна кількість осіб у групі

25

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних теми	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. СИСТЕМА РОБОТИ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ ЯК ПЕРЕДУМОВА РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ОСВІТИ (У МОДЕЛІ МІКРОНАВЧАННЯ)					
1.1. Освітні втрати: сутність, причини, наслідки та можливості мікродіагностики	2	—	—		2
1.2. Проектування програм подолання освітніх втрат у форматі мікромодулів	—	2	2		4
1.3. Інструменти діагностування та мікроконтролю освітніх втрат	—	2	—		2
1.4. Трансформація освітніх втрат у можливості зростання через короткі навчальні цикли	—	2	2		4
1.5. Професійна підтримка вчителів у впровадженні мікронавчання для надолуження втрат	2	—	—		2

Разом	4	6	4		14
МОДУЛЬ 2 БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ: ІНТЕГРАЦІЯ ПСИХОСОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК І ПІДХОДІВ, ЧУТЛИВИХ ДО ТРАВМИ					
2.1. Вплив травми на навчання та поведінку учнів у коротких навчальних форматах	2	—	—		2
2.2. Стратегії підтримки учнів у мікронавчальних циклах	—	4	2		6
2.3. Створення безпечного освітнього середовища: ключові маркери та мікропрактики	—	4	—		4
2.4. Внутрішні ресурси педагога та профілактика вигорання у роботі з освітніми втратами	—	2	—		2
Разом за модулем	2	10	2		14
Підсумковий захід				2	2
Разом	6	16	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1

СИСТЕМА РОБОТИ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ ЯК ПЕРЕДУМОВА РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ОСВІТИ (у моделі мікронавчання)

Тема 1.1. Освітні втрати: сутність, причини, наслідки та можливості мікродіагностики

Поняття «освітні втрати» та «освітні розриви»: спільне та відмінне. Освітні втрати як зниження рівня сформованості знань, умінь і навичок порівняно з очікуваними результатами навчання; освітні розриви як структурна нерівність доступу до освітніх можливостей. Причини виникнення освітніх втрат: воєнні дії, вимушене переміщення, тривале дистанційне навчання, нестабільність освітнього процесу, психоемоційне перевантаження.

Фактори, що не пов'язані безпосередньо з воєнними подіями: прогалини у попередній підготовці, нерівний доступ до цифрових ресурсів, соціально-економічні умови, індивідуальні особливості здобувачів освіти.

Наслідки освітніх втрат: академічні (зниження результатів, фрагментарність знань); психологічні (втрата мотивації, зниження впевненості); соціальні (погіршення включеності в навчальний процес); економічні (довгострокові наслідки для професійної траєкторії).

Шляхи подолання освітніх втрат як передумова рівного доступу до освіти: системна діагностика, індивідуалізація навчання, формувальне оцінювання, адаптація змісту, створення безпечного освітнього середовища.

Мікронавчання як модель роботи з освітніми втратами: використання коротких навчальних циклів (5–15 хвилин); чітке формулювання мікроцілей; поетапне відновлення результатів; регулярна мікродіагностика; створення ситуації мікроуспіху для підтримки мотивації.

Мікродіагностика освітніх втрат: короткі перевірочні завдання, цифрові опитування, усні швидкі зрізи, спостереження за виконанням мікрозавдань, аналіз помилок у межах одного навчального блоку.

Тема 1.2. Проєктування програм із подолання освітніх втрат (відповідно до освітньої галузі) у форматі мікронавчання

Діагностичний складник: інструменти для виявлення освітніх втрат (тести, опитування, спостереження, аналіз робіт учнів). Визначення рівня сформованості компетентностей відповідно до вимог державного стандарту.

Аналіз прогалин у знаннях, уміннях і навичках; визначення пріоритетних напрямів відновлення; групування учнів за потребами.

Побудова індивідуальних освітніх траєкторій на основі результатів діагностики: визначення короткострокових цілей; розподіл змісту на мікромодулі; планування послідовності відновлення тем; встановлення критеріїв досягнення результату.

Форми організації навчання, адаптовані до потреб здобувачів освіти та умов навчання:

- інтенсивні мікросесії; гнучке комбінування онлайн і офлайн форматів;
- модульна організація змісту; групова та індивідуальна підтримка;
- використання резервного часу навчального плану.

Адаптація та модифікація навчального контенту:

- концентрація на ключових темах і базових знаннях;
- скорочення другорядного матеріалу; інтеграція міжпредметних зв'язків;
- варіативність форм подачі матеріалу;
- використання візуальних та інтерактивних мікроформатів.

Способи і механізми імплементації програм подолання освітніх втрат:

- впровадження мікромодульної структури курсу;
- регулярний моніторинг динаміки результатів учнів;
- збирання зворотного зв'язку від учнів, батьків, педагогів;
- коригування змісту залежно від отриманих результатів; поетапне ускладнення матеріалу.

Тема 1.3. Інструменти діагностування та подолання освітніх втрат

Вимоги державного стандарту та освітніх програм (відповідно до освітньої галузі) як критерії виявлення освітніх втрат здобувачів освіти.

Інструменти вимірювання та подолання освітніх втрат: тематичні міні-тести; діагностичні картки; чек-листи компетентностей; рубрики для формувального оцінювання; усні та письмові мікроперевірки.

Вимірювання освітніх втрат учнів у програмах із надолуження (відповідно до освітньої галузі). Визначення індикаторів прогресу.

Цифрові інструменти для діагностування освітніх втрат та відстеження прогресу кожного учня: онлайн-опитування; електронні журнали прогресу; цифрові освітні платформи; адаптивні тренажери; генерація завдань відповідно до рівня учня.

Тема 1.4. Трансформація освітніх втрат у можливості зростання

Переосмислення освітніх втрат як точки професійного і навчального зростання здобувачів освіти. Освітні втрати розглядаються не лише як дефіцит результатів навчання, а як сигнал до перегляду змісту, темпу і форм організації освітнього процесу.

Формування установки на розвиток, підтримка внутрішньої мотивації та відновлення впевненості учнів у власних можливостях. Використання коротких

навчальних циклів як інструменту поступового нарощування складності навчального матеріалу та відновлення базових знань.

Застосування принципу послідовності і мікрокроків у навчанні, що дозволяє зменшити тривожність, підвищити керованість освітнього процесу і створити ситуацію досяжності результату. Організація формувального оцінювання як способу фіксації позитивної динаміки та своєчасного коригування індивідуальної освітньої траєкторії.

Інтеграція мікронавчання у систему надолуження як структурованої моделі відновлення навчальних результатів із чітким визначенням проміжних цілей, індикаторів прогресу та механізмів зворотного зв'язку.

Тема 1.5. Професійна підтримка вчителів з питань подолання освітніх втрат у здобувачів освіти

Професійна діяльність педагога в умовах накопичення освітніх втрат потребує системної підтримки, методичного супроводу та розвитку компетентностей у сфері діагностики, адаптації змісту й індивідуалізації навчання.

Організація методичної взаємодії між педагогами щодо обміну досвідом впровадження програм надолуження та мікромодульної структури уроку. Розроблення спільних підходів до оцінювання результатів і моніторингу прогресу учнів. Забезпечення наставництва, консультування та супервізії у впровадженні стратегій подолання освітніх втрат.

Формування професійної готовності педагога до роботи в умовах змін, гнучкого планування та коригування освітнього процесу відповідно до результатів мікродіагностики.

Використання мікронавчання як інструменту оптимізації навантаження вчителя, структурування матеріалу та зниження ризику професійного перевантаження. Рефлексія власної педагогічної практики як складник підвищення якості реалізації програм із подолання освітніх втрат.

МОДУЛЬ 2

БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ: ІНТЕГРАЦІЯ ПСИХОСОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК І ПІДХОДІВ, ЧУТЛИВИХ ДО ТРАВМИ

Тема 2.1. Вплив травми на навчання та поведінку учнів

Поняття психологічної травми та стресу в освітньому контексті. Типові реакції здобувачів освіти на травматичні події: тривожність, зниження концентрації, імпульсивність, емоційна лабільність, апатія.

Вплив травматичного досвіду на когнітивні процеси: пам'ять, увагу, мислення, здатність до планування. Особливості навчальної мотивації учнів у кризових умовах.

Поведенкові прояви травматичного стресу в освітньому середовищі: уникнення діяльності, підвищена конфліктність, регресивні реакції, порушення дисципліни.

Фактори захисту та підтримки: стабільність, передбачуваність, підтримувальна взаємодія, безпечна комунікація.

Мікронавчання як інструмент зниження когнітивного навантаження:

- короткі навчальні блоки з чіткою структурою;
- прогнозованість формату;
- поступове нарощування складності;
- частий зворотний зв'язок;
- формування досвіду мікроуспіху як механізму відновлення навчальної впевненості.

Тема 2.2. Стратегії підтримки учнів, які пережили травматичні події

Принципи травма-інформованого підходу в освіті:

- безпека;
- довіра;
- партнерство;
- підтримка автономії;
- недопущення повторної травматизації.

Побудова взаємодії з учнями на засадах поваги, прийняття та емпатії.
Формування довірливого освітнього простору.

Стратегії підтримки в умовах подолання освітніх втрат:

- адаптація темпу навчання;
- варіативність завдань;
- надання вибору;
- поетапність складних завдань;
- використання стабілізаційних вправ.

Інтеграція стратегій підтримки у структуру мікронавчального циклу:

- коротка емоційна перевірка стану на початку заняття;
- чітка постановка мікромети;
- безпечна практика;
- рефлексія наприкінці блоку;
- підкріплення позитивного результату.

Роль педагога у забезпеченні психосоціальної підтримки: модерація, фасилітація, підтримувальна комунікація, спостереження за змінами стану учнів.

Тема 2.3. Створення безпечного освітнього середовища: ключові маркери та практичні підходи

Поняття безпечного освітнього середовища: психологічна, емоційна та соціальна безпека.

Ключові маркери безпечного середовища:

- зрозумілі правила;
- стабільна структура занять;
- передбачуваний ритм навчання;
- доступність зворотного зв'язку;
- відсутність дискримінації та стигматизації.

Організація освітнього процесу з урахуванням індивідуальних потреб учнів. Врахування різних рівнів готовності до навчання.

Мікроформат як засіб забезпечення безпеки:

- обмежений обсяг інформації;
- чіткі інструкції;
- послідовність дій;
- можливість швидкого коригування помилок;
- підтримка рефлексії.

Інклюзивність у контексті подолання освітніх втрат: забезпечення рівного доступу до навчальних ресурсів, адаптація матеріалів, індивідуалізація завдань.

Тема 2.4. Внутрішні ресурси педагога, профілактика професійного вигорання та підтримка стійкості

Психоемоційне навантаження педагога в умовах воєнного стану та роботи з освітніми втратами.

Ознаки професійного вигорання: емоційне виснаження, деперсоналізація, зниження професійної мотивації.

Стратегії саморегуляції та відновлення:

- усвідомлення власного стану;
- планування навантаження;
- техніки короткого відновлення;
- підтримка професійної спільноти.

Мікронавчання як ресурс для педагога:

- дроблення великих завдань;
- зменшення перевантаження;
- структурованість роботи;
- поетапність реалізації програм подолання освітніх втрат.

Формування професійної стійкості через рефлексію, аналіз власної практики та коригування педагогічних стратегій.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю : постанова Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2018 року

- № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2018-%D0%BF#Text>
(дата звернення: 13.08.2025).
2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами : наказ Міністерства освіти і науки України від 02.10.2018 № 1047. URL: <http://surl.li/jklytv>
(дата звернення: 13.08.2025).
 3. Про затвердження Положення про психологічну службу в системі освіти України : наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2018 № 509, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31.07.2018 за № 885/32337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text>
(дата звернення: 13.08.2025).
 4. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898; станом на 02.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF>
(дата звернення: 14.07.2025).
 5. Про освіту : Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145–VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
(дата звернення: 14.08.2025).
 6. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січня 2020 року № 463–IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
(дата звернення: 14.08.2025).

Основна література

1. Бичко Г., Терещенко В. Навчальні втрати: сутність, причини, наслідки та шляхи подолання. УІПО, 2023. URL: https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/Learning-losses_Ukraine.pdf (дата звернення: 13.08.2025).
2. Вікові особливості психоемоційного стану підлітків в умовах війни. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2023/55-2023/11.pdf> (дата звернення: 13.08.2025).
3. Голованенко Т., Тепендій П. Підготовки вчителів до впровадження травма-інформованого навчання: досвід розвинених країн. Освітологія, 2023, № 12. С. 42–54. URL: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2023.12.4>
(дата звернення: 09.08.2025).
4. Діагностика та компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті України : методичні рекомендації / кол. автор. ; за загальною редакцією О. М. Топузова ; укл. М. В. Голованенко. Київ : Педагогічна думка, 2023. 187

- с. URL: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/Osvitni_vtraty.pdf (дата звернення: 13.08.2025).
5. Застосування травма-інформованого підходу в заходах моніторингу, оцінки, досліджень та навчання. URL: <https://makingcents.com/wp-content/uploads/2023/12/UKR-UNITY-Trauma-Informed-MERL-Learning-Brief.pdf> (дата звернення: 13.08.2025).
 6. Подолання освітніх втрат з української мови та літератури в 5–11 класах : методичні рекомендації. Міжнародний фонд «Відродження». URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/Buklet-22Podolannya-osvitnih-vtrat22-2.pdf> (дата звернення: 13.08.2025).
 7. Посібники для вчителів: нові можливості подолання освітніх втрат у школах. URL: <https://teachforukraine.org/czist-upr/> (дата звернення: 13.08.2025).
 8. Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу : навчально-методичний посібник / Андреєнко В. І., Бойчук Т. В., Гринь І. П., Мельничук В. О., Сабліна Н. О., Флярковська О. В., Харківська Т. А., К., 2023. 126 с. URL: <http://surl.li/jlzzzz> (дата звернення: 15.08.2025).
 9. Рекомендації щодо організації програм з надолуження освітніх втрат. UNICEF, 2023. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2023/07/31/Unicef.Immediate.actions.frame.proofreading.ua.1-31.07.2023.pdf> (дата звернення: 13.08.2025).
 10. Ройз С. Травматичність у школі. 19 с. URL: <http://surl.li/csvrw> (дата звернення: 12.08.2025).

Додаткова література

1. Дослідження ролі неурядових організацій у вивченні та подоланні освітніх втрат в Україні. URL: <https://teachforukraine.org/news/doslidzhennya-nedilinnya-rol-i-neuriadovykh-organizacij/> (дата звернення: 13.08.2025).
2. Навчальний контент для програм українського компоненту. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/school-offline/navchalnyj-kontent-dlia-ukrainoznavchoho-komponenta> (дата звернення: 13.08.2025).
3. Oholoshena otsinka potreb v Ukraini na vidnovlennia ta vidbudovu. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> (дата звернення: 09.08.2025).
4. Тьюторські інструменти для вчителя в школі. Досвід реалізації проєкту з надолуження освітніх втрат «Освітній Суп» від ГО «Навчай для України», 2024. URL: <https://www.google.com/url?q=https://teachforukraine.org/wp-content/uploads/2024/07/Tyutorski-instrumenty-dlya-vchytelya-v-shkoli.pdf&sa=D&source=editors&ust=1755065606684000&usg=AOvVaw2AiVIo28j-7IkD3SLUDRmHa> (дата звернення: 09.08.2025).

5. Як стати ментором для школярів. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-to-become-a-mentor-for-schoolchildren> (дата звернення: 09.08.2025).
6. Minimum Standards for Education: Preparedness, Response, Recovery. URL: <https://inee.org/sites/default/files/resources/INEE%20Minimum%20Standards%202024%20v2.6%20Web.pdf> (дата звернення: 09.08.2025).
7. Teaching English to refugees and displaced learners / TeachingEnglish. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk/training/courses/teaching-english-refugees-and-displaced-learners> (дата звернення: 09.08.2025).

Додаткові освітні онлайн-ресурси щодо подолання освітніх втрат у здобувачів освіти

1. Академія Хана. URL: <https://uk.khanacademy.org/>
2. Всеукраїнська школа онлайн (ВШО). URL: <https://lms.e-school.net.ua/>
3. Онлайн-курс «Розробка курсів в Студії ВШО» для вчителів та авторів цифрового освітнього контенту. URL: https://lms.e-school.net.ua/courses/course-v1-UIED+UIED_01+2024/course/
4. Онлайн-платформа AR Book. URL: <https://arbook.info/>
5. Онлайн-сервіс MozaWeb. URL: <https://www.mozaweb.com/uk/>
6. Освітній суп. URL: <https://teachforukraine.org/osvitnij-sup/>
7. Освітня платформа «ПОВІР». URL: <https://povir.in.ua/>
8. Підручники по Всеукраїнській школі онлайн. URL: <https://drive.google.com/file/d/1idcilOvodOWPeRPnXCWIW6fYSkpnXov/view?usp=sharing>
9. Тьюторинг у школі. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/tutoring-at-school>
10. Штучний інтелект, що визначає рівень знань. Тест для надолуження освітніх втрат. URL: <https://www.aist.in.ua/>
11. Baamboozle. URL: <https://www.baamboozle.com>
12. Blooket. URL: <https://www.blooket.com>
13. Boom Cards. URL: <https://wow.boomlearning.com>
14. Canva. URL: <https://www.canva.com/>
15. ChatGPT. URL: <https://openai.com/index/chatgpt/>
16. Classtime. URL: <https://classtime.com/uk/>
17. Gemini. URL: <https://gemini.google.com/app>
18. Google Earth. URL: <https://earth.google.com/>
19. HP5. URL: <https://h5p.org>
20. Kahoot. URL: <https://www.kahoot.com>
21. Платформа Labster. URL: <https://www.labster.com/>
22. LearningApps. URL: <https://learningapps.org>
23. Mentimeter. URL: <https://www.mentimeter.com/>
24. National Geographic. URL: <https://www.nationalgeographic.com/>
25. Padlet. URL: <https://padlet.com/>
26. Pizapica UA. URL: https://www.youtube.com/@pizapica_ua

27. Quizlet. URL: <https://quizlet.com/uk>
28. Whiteboard. URL: <https://webwhiteboard.com/>
29. Wordwall. URL: <https://wordwall.net/>